

ЛЕКЦИЯ 5

МЕТОДИ ЗА ЗАПИС НА АЛГОРИТМИ

- **Използване на естествен език**
- **Видове заповеди в записа**
- **Използване на блок-схема**
- **Използване на алгоритмичен език**
- **Сравняване на методите**

ПРОГ_05

1/18

АЛГОРИТЪМ

Определение на А. А. Марков
(основоположник на съвременната
теория на алгоритмите):

Алгоритъм се нарича **точно и**
общоразбираемо предписание,
определящо изпълнението
на последователност от **елементарни**
операции, чрез които се решава **клас**
от еднотипни **задачи.**

ПРОГ_05

2/18

ЕСТЕСТВЕН ЕЗИК

- Изписваме **заповедите** за действие **на естествен (човешки) език**.
- Можем да **използваме и** познатите **математически означения** (+, −, >, ≠).
- Приемаме, че **написаното** ще може да бъде разбрано **от всеки, който говори** използвания **език** и е учил математика.
- **Възможно е** да попаднем на **изпълнител**, който **не може** да извърши **всички** означени **действия** (напр. коренуване).
- Възможно е **двусмислено тълкуване**.

ПРОГ_05

3/18

ЕСТЕСТВЕН ЕЗИК (прод.)

- За да можем лесно да указваме коя заповед е следваща, **при писането** им ги **номериране с естествени числа**.
- Изпълнението **започва от** заповед **①**.
- Когато **след изпълнение** на една заповед трябва да се изпълни **тази, чийто номер е с единица по-голям** от нейния, това може да не се записва явно в самата заповед.
- В една заповед **може да няма** указано **друго действие освен посочване** на номер **на следващата** за изпълнение.

ПРОГ_05

4/18

АЛГОРИТЪМ НА ЕВКЛИД ①

Вход: Две естествени числа a и b .

Изход: НОД(a , b).

- ① Въведи двете числа a и b . Изпълни ②.
- ② Ако $a > b$, изпълни ⑤, иначе изпълни ③.
- ③ Ако $a = b$, изпълни ⑥, иначе изпълни ④.
- ④ Пресметни $b - a$ и в бъдеще считай, че това е стойността на b . Изпълни ②.
- ⑤ Пресметни $a - b$ и в бъдеще считай, че това е стойността на a . Изпълни ②.
- ⑥ Съобщи стойността на a . Изпълни ⑦.
- ⑦ Прекрати изпълнението на алгоритъма.

ПРОГ_05

5/18

ВИДОВЕ ЗАПОВЕДИ

 Указание за **действие** и указване на **следваща**, когато тя е **единствена** [④ ⑤].

 Указание за **действие**, когато **номерът** **на** единствената **следваща** е **по-голям с единица** [① ⑥ можеха да са].

 Само указване на **следваща** [**няма**].

 Указание за **проверка на условие** и указване на **две следващи** [② ③].

 Указание за **завършване** (край) [⑦].

ПРОГ_05

6/18

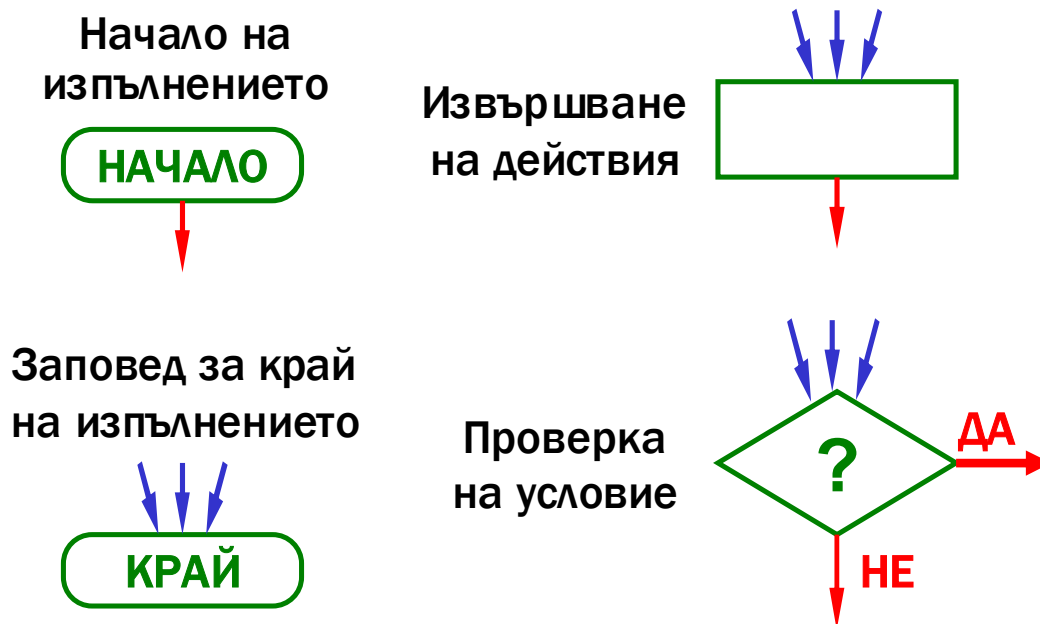
ЕЗИК НА БЛОК-СХЕМИТЕ

- 📖 **Графичните изображения** се възприемат от хората по-леко.
- 📖 **Структурата** на алгоритъма може да бъде проследена по-лесно.
- 📖 В **различно оформени блокове** се записват словесно или с математически символи сведения за заповедите.
- 📖 **Редът на изпълнение** се посочва **чрез стрелки**, които свързват двойката последователно изпълнявани блокове.

ПРОГ_05

7/18

ОСНОВНИ БЛОКОВЕ

ПРОГ_05

8/18

СПОМАГАТЕЛНИ БЛОКОВЕ

Прекъсване
на стрелка

Подалгоритъм
(отделна схема)

Вход или
изход

Вход
(перфокарта)

Изход (печат
на хартия)

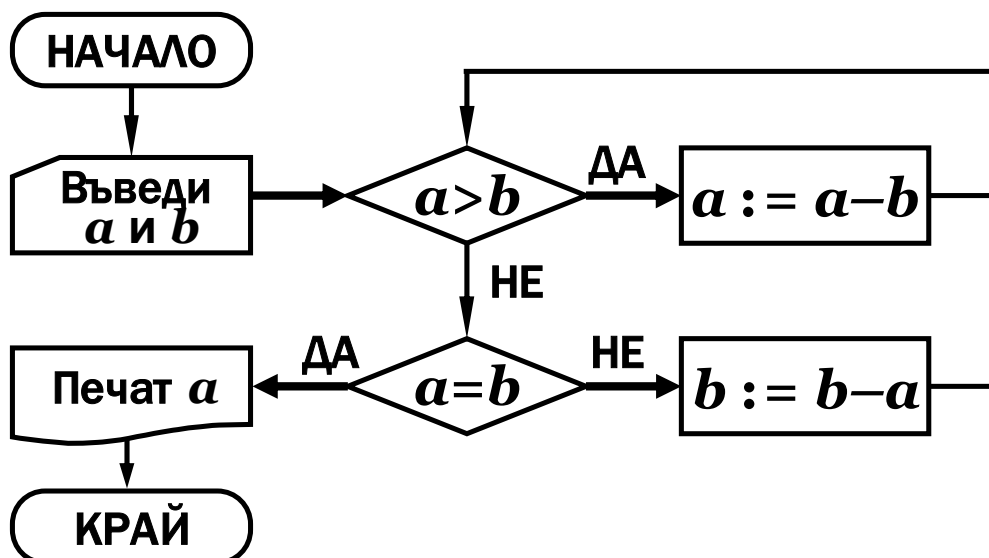
ПРОГ_05

9/18

АЛГОРИТЪМ НА ЕВКЛИД ②

Вход: Две естествени числа a и b .

Изход: НОД(a , b).

ПРОГ_05

10/18

АЛГОРИТМИЧЕН ЕЗИК

- Създаваме **специализиран език за запис на алгоритми**.
- Езикът е **линеен** (като човешките).
- Освен действията с езика могат да се записват и **особеностите на данните**.
- Достъпните **конструкции и смисълът им са определени** предварително.
- Не се допуска **двусмислено** тълкуване.
- Езикът може да отчита **особеностите на описваните с него алгоритми**.

ПРОГ_05

11/18

АЛГОРИТЪМ НА ЕВКЛИД ③ (ПАСКАЛ)

```
VAR A, B: INTEGER;  
BEGIN  
  READLN (A, B) ;  
  WHILE A<>B DO  
    IF A>B THEN A := A - B  
    ELSE B := B - A;  
  WRITELN ( 'НОД е ', A) ;  
END.
```

ПРОГ_05

12/18

АЛГОРИТЪМ НА ЕВКЛИД ④ (СИ)

```
main()  
{  
  int a, b;  
  scanf(a,b) ;  
  while a<>b  
    if (a>b) a = a - b;  
    else b = b - a;  
  printf("НОД е ", a) ;  
}
```

ПРОГ_05

13/18

АЛГОРИТЪМ НА ЕВКЛИД ⑤ (ВИЖУЪЛ БЕЙСИК)

```
Dim A, B As Integer  
Input #1,A,B  
Do While A<>B  
  If A>B Then  
    Let A = A - B  
  Else  
    Let B = B - A  
  EndIf  
Loop  
Print #2, "НОД е "; A) ;
```

ПРОГ_05

14/18

ПРЕДИМСТВА И НЕДОСТАТЪЦИ НА ЕСТЕСТВЕНИЯ ЕЗИК

- 😊 **Не** е необходимо да **се изучава**.
- 😞 **Не** е разбираем **за машина**.
- 😞 Словесните изрази **не са строго и еднозначно определени**.
- 😞 Има възможности за **двусмислено тълкуване**.
- 😞 **Структурата** на алгоритъма **не се вижда ЯСНО**.

ПРОГ_05

15/18

ПРЕДИМСТВА И НЕДОСТАТЪЦИ НА БЛОК-СХЕМИТЕ

- 😊 **Нагледни и обозрими** (до **1 лист!**).
- 😊 **Ясна структура** на алгоритъма.
- 😊 Изпълнението се **следи лесно**.
- 😞 **Действията** се описват **словесно**.
- 😞 **Не са** пригодени **за машина**.
- 😞 **Лисват** блокове за **деклариране на входните данни и резултата**.
- 😞 **Преплитането** на линиите **влошава структурата** и **разчитането**.

ПРОГ_05

16/18

ПРЕДИМСТВА И НЕДОСТАТЪЦИ НА АЛГОРИТМИЧНИТЕ ЕЗИЦИ

- 😊 Ясно, точно и еднозначно описание.
- 😊 Възможно е описание на данните.
- 😊 Пригодни за четене от машина.
- 😊 Изразните средства могат да бъдат съобразени с даден клас алгоритми.
- 😞 Трябва да се учат допълнително.
- 😞 Провокират допускане на грешки.
- 😞 Не винаги са удобни за хората.

ПРОГ_05

17/18

**БЛАГОДАРЯ ВИ
ЗА ВНИМАНИЕТО!**

**БЪДЕТЕ С МЕН И
В СЛЕДВАЩАТА ЛЕКЦИЯ,
КОЯТО ЩЕ НИ ОТВЕДЕ
В НЕВЕРОЯТНИЯ СВЯТ НА
КЛАСИФИКАЦИЯТА
НА ЕЗИЦИТЕ**